

chú-iàu lán tiōh-sī beh chioh-tiōh óah-tāng ê
kí-pān lāi pó-chhī kap siā-thōan liōng-hó
hō-tōng ê koan-hē, khok-tōa pún-tóng
chiap-chhiok ê chān-bīn, kian-kò pún-tóng
chip-chèng ê ki-chhór. Lán siong-sìn
pêng-siōng-sī ê ló-lék sī siōng sit-chè koh
siōng ū hāu-kó..ê.

Pún-tóng sī chit-ê ū lí-sióng, ū
sú-bēng-kám, ū hóan-séng lēng-lék ê
chèng-tóng. Tī tionaq-ionsg án-ne tī tē-hng
mā-sī án-ne. Lán it-tēng ài iōng siōng-hó ê
si-chèng lāi hôe-pò tāi-ke tui lán ê chi-chhī.
Lék-sek chip-chèng phín-chit pó-chèng. Che
sī Bīn-chìn-tóng it-kōan ê lí-liām. Lán tui
pún-tóng Tâi-lâm chhī-hú chip-chèng ê
thôan-tūi, mā iau-kiū chin kōan, hi-bāng hō
ē-tàng koh khah hó. Tān-sī che mā su-iàu
pún-tóng chôan-thé it-tì, sīm-chì kiat-háp
kok-chióng ê lát-liōng, lāi hiáp-chō
chhī-chèng ê chhui-tóng. Bók-chiân
chhī-tóng-pōr hi-bāng ē-tàng chò kàu bīn-ì
kap tóng-ì kō-thong ê pēⁿ-tāi, hō chhī-hú ê
si-chèng ē-tàng kēng-ka hù-háp bīn-ì ê
kī-thāi, í khak-pó tī tē-hng ê
chip-chèng-kōan, lúi-cheok 2004 nî
chóng-thóng tāi-sóan ê sit-lék, khak-pó
tional-ionsg ê chèng-kōan. Chòe-āu góa tī chia
chiok-hok lán kin-á-jit Bīn-chìn-tóng
Tâi-lâm Chhī-tóng-pōr chhī-tāi-piáu tāi-hōe
sēng-kong ôan-móa, tāi-ke sin-thé
kiān-khong, bān-sū jū-ì. Sèng-tàn kiong-hí,
sin-nî khòai-lók.

2002.12.22 ↗

Siāu-kài

Cheng-ka Kong-lék ê Hó Só-chāi

Iāu Chi-liōng

Chèng-hú kèk-lék chhui-kóng
bó-gí kàu-hák sī chit-ê chìn-pōr ê
chò-hoat. Liân-háp-kok ê
hiàn-chiong ū kóng-khí bó-gí sī sian-thian ê
bûn-hòa chu-sán, jīm-hō lâng kap jīm-hō
chèng-kōan lóng ài chun-tiōng. Put-lûn
Liân-háp-kok án-chóaⁿ kóng, lán chū sè-hàn
hō pē-bú iúⁿ-chhī kàu tōa-hàn, nā bō hoat-tōr
ēng pē-bú-ōe kap lán ê sī-tōa-lâng, kap lán ê
tióng-pōr éng hiong-im lāi piáu-tát chhut lán
ê sim-siaⁿ, á-sī lán ê koan-sim, sī ê hō lâng
kám-kak bō-kàu chhin-chhiat..ê!

Kòe-khì ê sī-jit, lán ê chú-lú, lóng thák
kok-gí siá kok-jī (Pak-kiaⁿ-gí), í-keng ū
chin-hó ê sēng-kó. M-kú sòa piàn-chò ê-hiáu
thiaⁿ bó-gí, kóng bē liàn-tíng. Siá bē chhut
bó-gí ôan-chéng ê jī-kù, siūⁿ beh siá bó-gí
sòa piàn kah chin khùn-lân koh chin
mâ-hôan. Tong-jiân lán lóng chai-iáⁿ tī bó-gí
tional, Tâi-gí ū chin súi ê gí-khì, ū chin
hó-thiaⁿ ê siaⁿ-tiāu kap ah-ūn, chóng-sī beh
kóng-chhut phiau-chún koh bûn-ngá ê Tâi-gí
nā mā-sī tui sè-hàn chiū seng-ōah tī ê-tàng
chhiong-hun hák-sip ê khôan-kéng tional, sī
bō hoat-tōr kóng kah chin sūn-chhùi.

Péh-ōe-jī (Lô-má-jī) í-keng ū 150 nî
chó-iū ê lèk-sú, i ê ték-sek sī:

1. Hó-óh, chin kán-tan.
2. Án-chóáⁿ siūⁿ, chiū ē-tàng án-chóáⁿ siá--chhut--lái; án-chóáⁿ siá, chiū ē-tàng án-chóáⁿ thák.
3. 100 nî chêng í-keng ū jī-tián, thang chhâ-khó bē-hiáu ê jī kap m̄-bat ê jī-im.
4. Ū kúi-thò ê Tân-gí phiau-im hē-thóng, sī tûi Péh-ōe-jī koh ián-hòa chhut--lái--ê.

Ko-hiông hù-kín ê lâng chin hok-khì, tûi Tân-lâm Sîn-hák-īⁿ siā-hōe kàu-iòk chhui-kóng-pō ê Teⁿ Jî-giòk phok-sū, lâi tī “Ko-hiông i-hák tiong-sim” ū khui-khò, chôan-bûn beh hùn-liān su-chu ê tiong-kip-pan, beh tī té-té ê saⁿ-göeh-jit, hō múi chit-ê hák-ôan tûi ē-hiáu thák piän-chò ē-hiáu siá. Sī beh pang-chân tâi-ke chìn-jip chhù-bī ê Tân-gí-bûn ê sè-kài, koh ē-tàng théh-tiòh kok-chè jīm-khó 3-hák-hun ê chèng-su. Tiong-kip-pan ū chin-kiông ê kâng-su tîn-iông, koh ū 7,8 ê gî-kang lâu-su. Bók-chêng ū chún-pī beh khui chhö-kip-pan kap su-chu-pan beh hō lâi thák ê hák-ôan, chin kín tō ē-hiáu siá Péh-ōe-jī! Chin hoan-gêng hiän-châi tī kok-tiong, kok-siô jīm-chit ê lâu-su kap tûi Tân-gí-bûn ū hèng-chhù ê hiong-chhin, hó pêng-iú tâu-tîn lâi gián-thòk lán ka-kî chin hó ê mih-kiâⁿ.

M-sī beh thàn-chîⁿ, sī chin ài tī chit-pái bó-gí ūn-tōng tiong, kap lán chò-hóe phah-piàⁿ. Nā óh ē-hiáu Lô-má-jī, chiū ē-tàng chin-kín jip-mâng gián-thòk chhù-bī ê Tân-gí. Lán tâi-ke lóng chin gâu kóng Pak-kiaⁿ-gí ah, sòa bē-hiáu kóng lán ka-kî chin ū ték-sek ê bó-gí, m̄-bián koh jōa-kú, chin-kín lán ê liäm-iâu, koa-iâu, pò-tê-hì, koa-á-hì, chhit-jī-á, chiäm-chiäm ê sit-thôan, bô mā-ē piän-chò tâi-á-téng teh chò-hì, tâi-á-kha ê lâng khòaⁿ bô.

Cháu-chhē

Iûⁿ Ún-giân

Góa khiā tī khah kôan ê só-châi, bâk-chêng khòaⁿ--tiòh ê sī Chhit-chhiⁿ-thâm, i ê hái-oan ná-chhiⁿ gêh-bâi. Che sī nîng-ê tōe-khak sio-cheng, cheng--chhut--lái ê chit-tiâu oan-oan ê hái-hôaⁿ-sòaⁿ.

Chit-khóan kiâm-sng-khó-chiáⁿ chham-chham chòe chit-hé ê kám-siū, sit-châi chin oh biâu-siá.

Ū-tang-sî-á, góa pit-su ài èng-hù pêng-iú ê mñg-ōe, ná-chhiⁿ sī bîn-thâu-chêng 1-ê tōa-éng hiông-hiông tûi góa chhiâng--kè--lái. Sór-í, m-nâ sī tī hái-kîⁿ, ū 1-ê thàu-chá, tī Hù-lí beh khì Lô-san chuí-chhiâng ê lõ-téng, góa thêng-lôh-lái khòaⁿ tûi-bîn ê Tiong-iong-soaⁿ-mêh ê sî, kâng-khóan koh siuⁿ-khí chit-ê m̄-chai beh án-chóáⁿ hôe-tap e bûn-tôe.

Hit-ê sî-chün, góa ê thâu-lõ ún-téng, jit-chí kè liáu chin khùiⁿ-óah, pē-bú chhôan 1-keng chhù hō góa tòa, tú-á kiat-hun bô góa-kú. Ná ê chai-iáⁿ, chiah kè bô kúi-kò-géh, góa tō khai-sí chiok mî-chiⁿ châu-chhē ē-tàng hō góa lâi Hoa-lian ê kang-chok ki-hōe. Chū hit-chün khai-sí, tō chü-tiâⁿ ài phah-piàⁿ chhē bûn-tôe ê kái-tap, ūi-tiòh góa ê pêng-iú, chhin-lâng.

Hit-ê sî-chün chìn-chêng, góa bat chiok hèng peh-soaⁿ..ê, ê-kì leh ū chit-pái, peh-khí Lâm-ô-tōa-soaⁿ ê soaⁿ-téng, tī soaⁿ-téng khòaⁿ-tiòh Thài-pêng-iûⁿ. Hit-chün sim-lâi chiok kám-tōng. Chóng--sî chit-ê kám-tōng, pêng bô ū-chhek tiòh góa ê bî-lâi.

Sór-í âu--lâi, sui-jiân liâh-chòe ka-kî chiok lí-sèng..ê, chin-chiok kâ Tân-ôan múi chit-ê siâⁿ-chhî ê pêng-kun un-tôr, hō-chuí-liöng, jîn-kháu bit-tôr, i-liâu